

Bijlage

Tips ter ondersteuning bij zingeving bij mensen met dementie

1. Zoek echt contact en wees in je hoofd niet bezig met andere bewoners of wat je nog moet doen.
2. Neem de cliënt serieus en benoem waar de ander mee zit. Het benoemen maakt dat je iets met elkaar kunt delen, dat de ander zich begrepen voelt en getroost en ervaart dat die mag zijn wie hij is.
3. Bevestig (oude) rollen. Weet uit welke rollen iemand zijn eigenwaarde altijd haalde en zorg op een creatieve manier ervoor dat iemand deze rollen nog zo goed mogelijk kan uitvoeren of erkend wordt in deze rollen.
4. Werk aan het contact met familie en naasten. Zij zijn vertrouwd met de cliënt en dragen daardoor mede zorg voor het beleven van continuïteit. Ondersteun hen in het contact.
5. Kijk of een cliënt 'vrijwilligerswerk' kan doen, taken en werkzaamheden kan krijgen, of een ander kan helpen. Op deze manier kan zij zich weer nuttiger voelen. De balans van gelijkwaardigheid wordt weer een beetje hersteld. Het is fijn om dingen te doen te hebben.
6. Zie wat de cliënt (nog) kan en leg daar de nadruk op. Dat helpt bij het omgaan met dementie. Pas op voor de confrontatie om duidelijk te maken wat iemand niet kan of niet weet. Help op een onzichtbare manier.
7. Vraag zo af en toe zelf om hulp of informatie bij de cliënt en stel je in het contact kwetsbaar op. Geef de cliënt de positie van 'jouw raadgever'.
8. Weet wat een cliënt houvast geeft en ken de rituelen die daarbij belangrijk zijn.
9. Weet van de 'kleine dingen' waarvan een cliënt kan genieten.
10. Zoek gelegenheid om van tijd tot tijd herinneringen op te halen.
11. Heb aandacht voor de relaties met kinderen, klein- en achterkleinkinderen van de cliënt en hoe de cliënt deze relaties beleeft.
12. Stimuleer mantelzorgers om samen met de cliënt dingen te doen en moedig hen aan er oog voor te hebben om de cliënt ook zelfstandig iets te laten doen. Wees creatief!
13. Neem de cliënt serieus in wie hij of zij nu is en wat op dit moment mogelijk is. Vergelijk niet voortdurend met vroeger. Help mantelzorgers daarbij.
14. Wees een OEN: open, eerlijk en nieuwsgierig in het contact.
15. Sluit aan op de cliënt in de fase van dementie: denk mee, praat mee, doe mee, laat je meenemen en voel mee!